

M. Norder

Gemeente Den Haag

Retouradres: Postbus 12 600, 2500 DJ Den Haag

De voorzitter van Commissie Stedelijke Ontwikkeling en
Ruimtelijke ordening

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

DSO/2010.124 - RIS 170851

Doorkiesnummer

06 - 525 286 91

E-mailadres

Aantal bijlagen

1

Datum

23 februari 2010

Onderwerp

Commissiebrief aanpak plak- en kladvandalisme

Geachte voorzitter,

Hierbij informeer ik u over de stand van zaken van de aanpak plak- en kladvandalisme. In bijgaande notitie worden de huidige resultaten van de schoonmaakregeling beschreven. In de commissiebrief van 21 oktober 2008 (RIS 158512) zijn een aantal punten geformuleerd om de aanpak van graffiti te verbreden. Deze punten zijn ook in deze notitie opgenomen.

Met vriendelijke groet,

M. Norder

Wethouder Bouwen en Wonen

Inlichtingen bij
Tom Leenders

Notitie stand van zaken aanpak plak- en kladvandalisme 2009

Vanaf augustus 2007 is de uitvoering van de aanpak plak- en kladvandalisme ondergebracht bij de Bestuursdienst in het kader van verdergaande deconcentratie. Beleidsontwikkeling vindt plaats bij de dienst Stedelijke Ontwikkeling. Tussen de twee diensten vindt regelmatig overleg plaats over beleid, beheer en uitvoering.

In 2009 is van een viersporenbeleid overgegaan naar een vijfsporenbeleid bij de aanpak van plak- en kladvandalisme. Deze vijf sporen zijn: de graffiti schoonmaakregeling, daderaanpak, voorlichting, gezamenlijke aanpak met groteigenaren en legale oefenplaatsen (als vijfde en nieuwe spoor in de aanpak van plak- kladvandalisme)

De graffiti schoonmaakregeling

Het Meldpunt Graffiti biedt particuliere pandeigenaren een schoonmaakregeling aan waarbij er een overeenkomst tussen de deelnemer en de gemeente wordt afgesloten. Op basis van deze overeenkomst is de werkelijke schoonmaak mogelijk. Afhankelijk van de breedte van een pand wordt een vaste prijs per jaar vastgesteld voor de schoonmaak. Deze prijs varieert van €50,00 tot €250,00 per jaar. Ook is er een collectieve schoonmaakregeling. Deze regeling is er voor ondernemers- of winkeliersverenigingen en buurt- of straatverenigingen. De vereniging betaalt €250,00 per jaar voor schoonmaakkosten. De collectieve regeling wordt ook nog maandelijks op plak- en kladoverlast geschouwd en indien nodig schoongemaakt. Bij individuele overeenkomsten gebeurt dit slechts aan de hand van binnengekomen meldingen.

De schoonmaakregeling staat er goed voor wat betreft het aantal deelnemers. Waren er in november 2008, 420 deelnemers, in november 2009 waren dit er 1251. Deze stijging van 197 procent komt voort uit de uitrol van de schoonmaakregeling van stadsdeel Centrum naar de hele stad en door de introductie van de collectieve schoonmaakregeling. Het aantal afgesloten collectieve regelingen tot en met november 2009 bedraagt 19 en heeft betrekking op 1079 panden.

Qua beoordeling van graffiti en de schoonmaakregeling zijn de volgende punten noemenswaardig. Uit de stadsenquête 2009 (Leefbaarheidsonderzoek onder Hagenaars: stadsenquête 2009, 5000 respondenten) blijkt 45 procent van de respondenten te vinden dat gemeente en eigenaren samen verantwoordelijk zijn voor schoonmaak van plak- en kladvandalisme. 34 procent vindt dat de gemeente verantwoordelijk is en 21 procent legt de verantwoordelijkheid volledig bij de eigenaar. Wordt de schoonmaakregeling zelf beoordeeld, dan geeft 50 procent aan dat de schoonmaakregeling gratis moet worden aangeboden. 34 procent is helemaal niet bereid tot een schoonmaakregeling. 16 procent is bereid te betalen voor een schoonmaakregeling. Bovenstaande cijfers vormen een motivering om te onderzoeken of een gratis schoonmaakregeling voor particulieren mogelijk is. Op basis van de uitkomst van dit onderzoek zal het college overwegen om de schoonmaakregeling gratis aan te bieden.

Daderaanpak

Het Meldpunt Graffiti documenteert gemelde bekladding van panden die deelnemen aan de schoonmaakregeling. De gedocumenteerde bekladding vult de database van de politie Haaglanden met de aangebrachte graffiti 'tags' en 'pieces'. Het meldpunt doet tevens aangifte van vernieling bij de politie Haaglanden en verhaalt namens de eigenaren de schade, wanneer mogelijk, op de daders. In 2009 is er 294 keer aangifte gedaan van nieuwe tags door Meldpunt Graffiti.

Het doen van aangifte en overgaan tot het verhalen van de schade geldt zowel voor schade op gemeentelijk bezit als voor schade van deelnemers aan de schoonmaakregeling. Om de database bij de politie te vullen met de gedocumenteerde graffiti betaalde de gemeente ieder jaar €25.000,00. In het kader van opsporing van daders bleek de database maar incidenteel nuttig voor de politie wanneer gekeken werd naar oude 'tags' in de database. Graffitiërs worden namelijk vooral gepakt wanneer er sprake is van heterdaad. In 2010 worden er afspraken met de politie gemaakt om de gemeentelijke database te gebruiken wanneer er sprake is van een heterdaad. Ook worden in 2010 afspraken gemaakt met het OM en de politie om tot gedetailleerdere gegevensuitwisseling te komen. Meldpunt Graffiti en DSO nemen deel aan de werkgroep Schadeverhalen en de werkgroep CCV (Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid). Beide werkgroepen worden geïnitieerd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en heeft als doel landelijke ervaringen uit te wisselen, 'best practices' te delen en nieuw beleid te ontwikkelen. De graffiti database komt in 2010 terug in beheer bij de gemeente. Op deze manier hopen we sneller de schade te kunnen verhalen op de dader en zo daderaanpak effectiever in te zetten.

Voorlichting

De graffiti schoonmaakregeling is tegelijkertijd ingezet met de campagne "Den Haag Schoon! in de stad". Bureau Halt heeft een educatieprogramma voor scholen ontwikkeld, gericht op het voorkomen van bekladding. In het schooljaar 2009/2010 wordt dit educatieprogramma in Den Haag aangeboden op alle basisscholen groep 8 en het gehele voortgezet onderwijs klas 1 of 2. Daarnaast is het hierboven aangehaalde, speciaal door Halt ontworpen educatieprogramma eerst in het Zeeheldenkwartier uitgeprobeerd. Het programma scoorde erg goed, ouders, leraren en leerlingen waren tevreden over de uitleg en waardeerde de lessen met een 8. Met de bewonersvereniging De Groene Eland is afgesproken dat tijdens een maandelijkse schouw eventuele nieuwe graffiti wordt gemeld aan het Meldpunt Graffiti.

Ook informeert Meldpunt Graffiti pandeigenaren over mogelijkheden tot behoud van graffiti-vrije muren middels coating, begroeiing of preventieve legale graffiti (muurschilderingen). Met de stichting Aight is contact gelegd om te komen tot een graffiti platform waarbij illegale graffiti-schrijvers doorgeleid worden naar legale oefenplaatsen. Dit Haags Graffiti Platform is inmiddels van start gegaan. Stichting Aight is initiator van onder andere het Haags Hip Hop Centrum. Bij de stichting Aight werken professionals uit onder andere de hiphop en graffiti subcultuur. Via het platform wordt contact gemaakt met welzijnsorganisaties en buurtcentra om de doelgroep te benaderen en illegale graffiti via deze weg naar legale graffiti plekken te lokken.

De graffiti pilot in het Zeeheldenkwartier om tot meer deelnemers aan de schoonmaakregeling te komen, was een succes. Het aantal deelnemers aan de schoonmaakregeling is fors toegenomen van 64 deelnemers op 1 maart 2008 naar 93 deelnemers op 1 december 2009. Het zwaartepunt van de pilot ligt voornamelijk in de grote winkelstraten.

Tot slot is in september 2009 een stadsbrede campagne van start gegaan ter promotie van de graffiti schoonmaakregeling.

Gezamenlijke aanpak met grooteigenaren

Het Meldpunt Graffiti maakt afspraken met grooteigenaren over een gezamenlijke aanpak van graffiti. Hiervoor zijn HTM, Rijkswaterstaat, RGD, Stedin, Ziggo, KPN, grootwinkelbedrijven en de NS benaderd.

In 2009 zijn drie afspraken gemaakt met grooteigenaren om graffiti aan te pakken. In samenwerking met ProRail en het Haags Graffiti Platform is op 14 december 2009 de tunnel onder het spoor bij de Binckhorstlaan geopend als legale graffiti plek. De 34 transformatorhuisjes van Stedin in Segbroek zijn voorzien van kunstuitingen. Stedin heeft de huisjes beschikbaar gesteld. Het project in Segbroek is een initiatief van de gemeente (Meldpunt Graffiti en stadsdeelkantoor Segbroek) en het Gemeentemuseum Den Haag. De gemeente heeft het aanbrengen van de kunstuitingen verzorgd en de uitvoering en bijbehorende kosten van het project op zich genomen. Het onderhoud van de kunstuitingen, die na afloop van het project behouden blijven, wordt door Stedin uitbesteed aan Bizon. Bizon is een exploitant van buitenreclame. Verder heeft Stedin geen financiële of organisatorische rol. Ook is met Stedin de afspraak gemaakt om in totaal honderd transformatorhuisjes in de gemeente schoon te maken waarbij vijftig transformatorhuisjes voorzien worden van reclameframes door Bizon. Door wethouder Baldewsingh wordt u hierover nader geïnformeerd.

Met een aantal grooteigenaren zullen in 2010 op directie niveau afspraken worden gemaakt over de inzet van deze bedrijven bij het bestrijden van graffiti overlast.

Legale oefenplaatsen

10 november 2009 (RIS 168027) is de Commissie SRO geïnformeerd over de voortgang van de ontwikkeling van legale oefenplaatsen en Het Haagse Graffiti Platform.

Cijfermatig verslag 2009

Op 1 juli 2008 namen 321 pandeigenaren deel aan de schoonmaakregeling. Op 1 juli 2009 waren dat er 694. De cijfers van de stadsdelen buiten stadsdeel Centrum zijn voornamelijk gebaseerd op spontane meldingen van pandeigenaren en het op gang komen van collectieve deelname.

Aantal deelnemers schoonmaakregeling

	<i>1 juli 2008</i>	<i>1 juli 2009</i>
<i>Stadsdeel</i>	<i>Aantal deelnemers</i>	<i>Aantal deelnemers</i>
Escamp	4	16
Centrum	268	459
Haagse Hout	5	13
Loosduinen	1	6
Scheveningen	24	63
Segbroek	19	133
Laak	0	3
L'veen/Ypenburg	1	1
<i>Totaal</i>	<i>321</i>	<i>694</i>

Financiën

Volgens het concernbericht 2008 en de begroting 2009 is het budget graffiti:

Budget graffiti

<i>X € 1000,-</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>
Structureel budget	522	520	520	520
Restbudget 2008 plak/kladvandalisme*	100	100	100	
Amendement aanpak zwerfvuil en graffiti**	100	100		

* In 2007 is een onderbesteding van het budget ontstaan. Deze buffer wordt als restbudget 2008 verdeeld over 2009 en 2010.

** Via de marap 2008 is het tijdelijke budget aanpak zwerfvuil en graffiti (RIS 150504) verdeeld over 2009 en 2010.

De onderbesteding van het structurele budget is in 2009 ingehaald. Via de marap (2008) is de bovenstaande verdeling van de budgetten geregeld.

In de aanpak van plak en kladvandalisme wordt in 2010 de aandacht gericht op een aantal zaken. Enkele punten zijn hierboven al besproken. Hier volgt een overzicht in willekeurige volgorde.

Openbare ruimte

De graffiti schoonmaakregeling is tot op heden gericht op particuliere panden. Ook objecten in de openbare ruimte hebben te lijden onder plak- en kladvandalisme. Het huidige beleid voorziet niet in een brede aanpak van plak- en kladvandalisme in de openbare ruimte tenzij het gaat over graffiti in de vorm van racistische of opruiende leuzen. Deze worden binnen 24 uur verwijderd. Om bekladding en beplakking van objecten in de openbare ruimte beter aan te pakken zijn intern afspraken gemaakt tussen de dienst Stadsbeheer, de dienst Stedelijke Ontwikkeling en de Bestuursdienst om deze overlast te verminderen. Afspraak is dat Meldpunt Graffiti de regierol heeft om voor de dienst Stadsbeheer tunnels, bruggen, viaducten en straatmeubilair schoon te maken. De kosten hiervan blijven bij dienst Stadsbeheer die het benodigde geld voor schoonmaak overmaken naar Meldpunt Graffiti.

Met alle diensten zijn afspraken gemaakt zodat, daar waar diensten zelf de klad of plakoverlast niet kunnen aanpakken, Meldpunt graffiti de plak en klad schoonmaakt. De kosten hiervan drukken op de amendementgelden aanpak zwerfvuil en graffiti. In 2010 zal Meldpunt Graffiti de regierol richting alle diensten op zich nemen. Het streven is om te komen tot een raamconvenant waarbij Meldpunt Graffiti voor de hele gemeente geldt als aanspreekpunt waarbij wordt uitgegaan van een integrale aanpak van plak- en kladvandalisme.

Graffiti database

De graffiti database gaat in 2010 terug in beheer bij de gemeente. In 2010 worden er afspraken met de politie gemaakt om de gemeentelijke database te gebruiken wanneer er sprake is van een heterdaad.

Gegevensuitwisseling

In 2010 worden er afspraken gemaakt met het OM en de politie om tot gedetailleerdere gegevensuitwisseling te komen.

Grooteigenaren

In januari 2010 zijn nogmaals verschillende varianten voorgelegd aan Stedin om tot schonere transformatorhuisjes te komen. Het antwoord van Stedin volgt begin 2010.

Om tot een effectievere samenwerking met grooteigenaren te komen en graffiti op bezit van grooteigenaren beter aan te kunnen pakken, wordt in 2010 gewerkt aan een werkbare definitie van het begrip 'grooteigenaar'.

Legale graffitiplaats in elk stadsdeel

Het streven is om in 2010 in elk stadsdeel één legale oefenplaats te creëren waarbij de locatie aan strikte voorwaarden voldoet.

Pilot aanpak plakvandalisme

In de zomer van 2010 wordt gestart met een pilot om plakvandalisme aan te pakken. Specifieker betreft het een aanpak van plakvandalisme middels de APV op particulier bezit in Den Haag in samenwerking met DSO BTD. Accordering en informering hiervoor vindt nog plaats. Het plan is om de gebieden Centrum (binnen de singels) en Het Zeeheldenkwartier aan te pakken op plakvandalisme. De looptijd van de pilot zal tussen de een en drie jaar zijn. Op dit moment vindt verdere uitwerking van deze pilot plaats. De bestaande schoonmaakregeling die men kan afsluiten, verwijdert al plakvandalisme. Plakvandalisme op panden die niet aan de schoonmaakregeling meedoen zal met de pilot ook aangepakt worden.

Nota bene, voor de aanpak van graffiti is dit niet mogelijk omdat de APV daar vooralsnog geen mogelijkheid toe biedt.